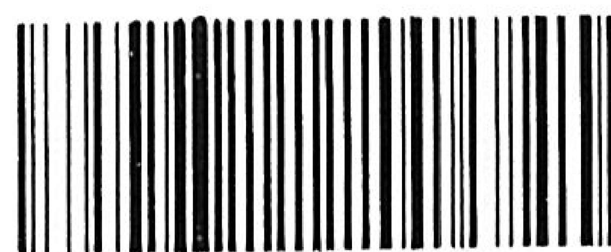
60к.

МІНСКІ ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАЎНЫ
ПЕДАГАГІЧНЫ ІНСТЫТУТ ІМЯ А.М.ГОРКАГА

РУСКА-БЕЛАРУСКІ СЛОЎНІК ПЕДАГАГІЧНЫХ ТЭРМІНАЎ

Мінск 1992

1

Друкуецца па рашэнні рэдакцыйна-выдавецкага савета МДПІ імя А.М.Горкага

Складальнікі: Ярмаловіч М.А.
Кабіціна І.І.

Слоўнік уключае асноўныя тэрміналагічныя паняцці па тэорыі агульнай і дашкольнай педагогікі, практыцы народнай адукацыі і перадавога педагагічнага вопыту, якія могуць выклікаць пэўную цяжкасць у перакладзе іх на беларускую мову. Ён носіць практычны характар і прызначаецца выкладчыкам і студэнтам дашкольнага факультэта, што вывучаюць педагогіку на беларускай мове.

А

Абстракция	–	Абстракцыя
Автоматизм	–	Аўтаматызм
Авторитарное воспитание	–	Аўтарытарнае выхаванне
Авторитет родителей	–	Аўтарытэт бацькоў
Авторитет учителя	–	Аўтарытэт настаўніка
Адаптация	–	Адаптацыя
Академия	–	Акадэмія
Актив ученический	–	Актыў вучнёўскі
Активизация процесса обучения	–	Актывізацыя працэсу навучання
Активность	–	Актыўнасць
Аккуратность	–	Акуратнасць
Активность дошкольников	–	Актыўнасць дашкольнікаў
Альтруизм	–	Альтруізм
Активность учащихся	–	Актыўнасць вучняў
Акцентуация характера	–	Акцэнтуацыя характару
Амбивалентность чувств	–	Амбівалентнасць пачуццяў
Анализ	–	Аналіз
Анализ урока	–	Аналіз урока
Анализатор	–	Аналізатар
Аналитико-синтетический метод	–	Аналітыка- сінтэтычны метад
Анатомо-физиологические особенности детей	–	Анатама-фізіялагічныя асаблівасці дзяцей
Анкетный метод	–	Анкетны метад
Аномалия	–	Анамалія
Аномальные дети	–	Анамальныя дзеці
Антропометрия	–	Антрапаметрыя
Апатия	–	Апатыя
Апперцепция	–	Аперцэпцыя
Аппликация	–	Аплікацыя
Ассоциативное торможение		Асацыятыўнае тармажэнне
Ассоциация	–	Асацыяцыя
Атеистическое воспитание	–	Атэістычнае выхаванне
Аттестация воспитателей	–	Атэстацыя выхавацеляў
Аттестация учителей	–	Атэстацыя настаўнікаў

Афинское воспитание – Афінскае выхаванне
Аутогенная тренировка – Аутагенная трэніроўка

Б

Базовый детский сад – Базавы дзіцячы сад
Базовая школа – Базавая школа
Баллы оценочные – Балы ацэначныя
Безнадзорность детская – Безнаглядласць дзіцячая
Безусловное торможение – Безумоўнае тармажэнне
Безусловный рефлекс – Безумоўны рэфлекс
Белл – Ланкастерская система – Белл-Ланкастэрская сістэма
Беседа – Гутарка
Бесплатность обучения – Бясплатнасць навучання
Беспризорность детская – Бездагляднасць дзіцячая
Бессознательное – Несвядомае
Бессословность школы – Бессаслоўнасць школы
Библиография – Бібліяграфія
Библиография педагогическая – Бібліяграфія педагагічная
Библиотека – Бібліятэка
Библиотека детская – Бібліятэка дзіцячая
Библиотека школьная – Бібліятэка школьная
Библиотека юношеская – Бібліятэка юнацкая
Билет экзаменационный – Білет экзаменацыйны
Бихевиоризм – Біхевіярызм
Болезни детские – Хваробы дзіцячыя
Братские школы – Брацкія школы
Бригадное производственное обучение – Брыгаднае вытворчае навучанне
Быт семейный – Быт сям'і, быт сямейны
Бытие – Быццё
Бытовой труд детей – Бытавая праца дзяцей
Бюджет семейный – Бюджэт сям'і, бюджэт сямейны
Бюджет школы – Бюджэт школы

В

Вдохновение – Натхненне

Вежливость – Ветлівасць
Вербализм в обучении – Вербалізм у навучанні
Вечера школьные – Вечары школьныя
Вечернее обучение – Вячэрняе навучанне
Вечерние школы – Вячэрнія школы
Вибрационное ощущение – Вібрацыйнае адчуванне
Викторина школьная – Віктарына школьная
Взаимодействие школы и семьи – Узаемадзеянне школы і сям'і
Взаимодействие – Узаемадзеянне
Взаимоотношения в семье – Узаемаадносіны ў сям'і
Вкус – Смак
Внеклассная работа – Пазакласная работа
Внеклассное чтение – Пазакласнае чытанне
Внешкольная работа – Пазашкольная работа
Внешкольное образование – Пазашкольная адукацыя
Внешкольные учреждения – Пазашкольныя ўстановы
Внешнее торможение – Знешняе тармажэнне
Внимание – Увага
Внутреннее торможение – Унутранае тармажэнне
Внутренняя речь – Унутраная мова
Внутришкольный контроль – Унутрышкольны кантроль
Внушаемость – Унушальнасць
Внушение – Унушэнне
Вожатый – Важаты
Возбуждение – Узбуджэнне
Возрастные особенности детей – Узроставыя асаблівасці дзяцей
Возрождение – Адраджэнне
Воля – Воля
Воспитание – Выхаванне
Воспитание в социальном смысле – Выхаванне ў сацыяльным сэнсе
Воспитание в широком смысле (педагогическом) – Выхаванне ў шырокім сэнсе (педагагічным)
Воспитание в узком смысле – Выхаванне ў вузкім сэнсе

Воспитание и развитие – Выхаванне і развіццё
Воспитанник – Выхаванец
Воспитатель – Выхавальнік
Воспитательница детского сада – Выхавальніца дзіцячага сада
Воспитательные колонии – Выхаваўчыя калоніі
Воспитательный дом – Выхаваўчы дом
Воспитательная работа по месту жительства – Выхаваўчая работа па месцы жыхарства
Воспитывающее обучение – Выхаваўчае навучанне
Восприятие – Успрыманне
Воспроизведение – Узнаўленне, аднаўленне
Воссоздающее воображение – Узнаўляючае ўяўленне
Воображение – Уяўленне
Временная связь – Часовая сувязь
Всеобщее обучение – Усеагульнае навучанне
Всестороннее развитие личности – Усебаковае развіццё асобы
Вспомогательная школа – Дапаможная школа
Вторая сигнальная система – Другая сігнальная сістэма
ВУЗ – ВНУ
Выбор профессии – Выбар прафесіі
Выставка детского творчества – Выстаўка дзіцячай творчасці
Выставка педагогическая – Выстаўка педагагічная
Выставки школьные – Выстаўкі школьныя
Высшая аттестационная комиссия – Вышэйшая атэстацыйная камісія
Высшая нервная деятельность – Вышэйшая нервовая дзейнасць
Высшее образование – Вышэйшая адукацыя

Г

Галлюцинация – Галюцынацыя
Гениальность – Геніяльнасць

Гигиена – Гігіена
Гигиена детей и подростков – Гігіена дзяцей і падлеткаў
Гигиена труда учащихся – Гігіена працы вучняў
Гигиена дошкольная – Гігіена дашкольная
Гигиена дошкольника – Гігіена дашкольніка
Гигиена школьника – Гігіена школьніка
Гигиена школьная – Гігіена школьная
Гимназия – Гімназія
Гимнастика – Гімнастыка
Гиперкинезы – Гіперкінезы
Гиперопека – Гіперапека
Гипноз – Гіпноз
Гипотеза – Гіпотэза
Гипопротекция – Гіпапратэкцыя
Глухота – Глухата
Гнев – Гнеў
Гнусавость – Гугнявасць
Головной мозг – Галаўны мозг
Гордость – Гордасць
Гражданственность – Грамадзянскасць
Грамзапись – Грамзапіс
Грамматические школы – Граматычныя школы
Грамотность – Граматнасць
Графические работы – Графічныя работы
Группа продленного дня – Група падоўжанага дня
Групповое производственное обучение – Групавое вытворчае навучанне
Гувернантка, гувернер – Гувернантка, гувернёр
Гуление – Гуленне
Гуманизм – Гуманізм
Гуманитарное образование – Гуманітарная адукацыя

Д

Дактилология – Дактылалогія
Дактильная речь – Дактыльная мова
Дальтонизм – Дальтанізм
Дальтон-план – Дальтан – план

"Дары Фребеля "	–	"Дары Фрэбеля "
Двигательная память	–	Рухальная памяць
Двигательные ощущения	–	Рухальныя адчуванні
Движения ребенка	–	Рухі дзіцяці
Дворцы и дома культуры	–	Палацы і дамы культуры
Дворянские институты	–	Дваранскія інстытуты
Деавтоматизация	–	Дэаўтаматызацыя
Дебильность	–	Дэбільнасць
Дедукция	–	Дэдукцыя
Дежурство детей в детском саду	–	Дзяжурства дзяцей у дзіцячым садзе
Дежурство учащихся	–	Дзяжурства вучняў
Дезадаптация	–	Дэзадаптацыя
Действие	–	Дзеянне
Декоративное рисование в школе	–	Дэкаратыўнае маляванне ў школе
Деловитость	–	Дзелавітасць
Демонстрация	–	Дэманстрацыя
День открытых дверей	–	Дзень адчыненых дзвярэй
Депрессия	–	Дэпрэсія
Детройт – план	–	Дэтройт – план
Детская железная дорога	–	Дзіцячая чыгунка
Детская книга	–	Дзіцячая кніга
Детская комната милиции	–	Дзіцячы пакой міліцыі
Детская литература	–	Дзіцячая літаратура
Детская ложь	–	Дзіцячая хлусня
Детская площадка	–	Дзіцячая пляцоўка
Детская преступность	–	Дзіцячая злачыннасць
Детская психология	–	Дзіцячая псіхалогія
Детская спортивная школа	–	Дзіцячая спартыўная школа
Детские болезни	–	Дзіцячыя хваробы
Детские неврозы	–	Дзіцячыя неўрозы
Детские очаги	–	Дзіцячыя ачагі
Детский дом	–	Дзіцячы дом
Детский драматический театр	–	Дзіцячы драматычны тэатр
Детские колонии	–	Дзіцячыя калоніі
Детский приют	–	Дзіцячы прытулак

Детский сад	–	Дзіцячы сад
Детский театр	–	Дзіцячы тэатр
Детский труд и отдых	–	Дзіцячая праца і адпачынак
Детский уголок в семье	–	Дзіцячы вугалок у сям'і
Детский фонд	–	Дзіцячы фонд
Детское чтение	–	Дзіцячае чытанне
Детское творчество	–	Дзіцячая творчасць
Дефектология	–	Дэфекталогія
Деятельность	–	Дзейнасць
Диаграмма учебная	–	Дыяграма вучэбная
Диалектический материализм	–	Дыялектычны матэрыялізм
Диапозитив	–	Дыяпазітыў
Диатезы	–	Дыятэзы
Диафильм	–	Дыяфільм
Дидактика	–	Дыдактыка
Дидактические принципы	–	Дыдактычныя прынцыпы
Дидактический материал	–	Дыдактычны матэрыял
Детский сад и семья	–	Дзіцячы сад і сям'я
Детский труд	–	Дзіцячая праца
Дикция	–	Дыкцыя
Динамический стереотип	–	Дынамічны стэрэатып
Диорама	–	Дыярама
Дипломная работа	–	Дыпломная работа
Директор школы	–	Дырэктар школы
Диспут в школе	–	Дыспут ў школе
Дисциплина школьная	–	Дысцыпліна школьная
Дисциплинированность	–	Дысцыплінаванасць
Дифференцировка	–	Дыферэнцыроўка
Дифференцированное обучение	–	Дыферэнцыраванае навучанне
Дневник развития ребенка	–	Дзённік развіцця дзіцяці
Дневник учащегося	–	Дзённік вучня
Дневник подростка и юноши	–	Дзённік падлетка і юнака
Доброта	–	Дабрата
Доверие в воспитании	–	Давер у выхаванні
Долг	–	Абавязак
Дом ребенка	–	Дом дзіцяці

" Дом свободного ребенка " – "Дом свабоднага дзіцяці "
Дом учителя – Дом настаўніка
Домашние детские сады – Дамашнія дзіцячыя сады
Домашние задания – Дамашнія заданні
Домашний учитель – Дамашні настаўнік
Дополнительные учебные занятия – Дадатковыя вучэбныя заняткі
Достоинство ребенка – Годнасць дзіцяці
Доступность обучения – Даступнасць навучання
Досуг детей – Вольны час дзяцей
Дошкольная педагогика – Дашкольная педагогіка
Дошкольного воспитания институт – Дашкольнага выхавання інстытут
Дошкольные учреждения – Дашкольныя ўстановы
Дошкольный возраст – Дашкольны ўзрост
Дошкольный работник – Дашкольны работнік
Дружба – Дружба, сяброўства
Дружина – Дружына
Дуализм – Дуалізм
Дурова уголок – Дурава вугалок
Духовные учебные заведения – Духоўныя навучальныя ўстановы
Духовные училища – Духоўныя вучылішча
Душа – Душа

Е

Единая трудовая школа – Адзіная працоўная школа
Единственный ребенок – Адзінае дзіця
Единые педагогические требования – Адзіныя педагагічныя патрабаванні
Единый школьный режим – Адзіны школьны рэжым
Единство слова и дела – Адзінства слова і справы
Единство теории и практики – Адзінства тэорыі і практыкі
Естественное воспитание – Натуральнае выхаванне
Естественный эксперимент – Натуральны эксперымент

Ж

Желание – Жаданне
Женские гимназии – Жаночыя гімназіі
Женский педагогический институт – Жаночы педагагічны інстытут
Женское образование – Жаночая адукацыя
Женственность – Жаноцкасць
Жест – Жэст
Жестокость детская – Бязлітаснасць дзіцячая
Живой уголок – Жывы вугалок
Живой уголок в детском саду – Жывы вугалок у дзіцячым садзе
Жреческие школы – Жрэчаскія школы
Журнал классный – Журнал класны
Журналы детские и юношеские – Часопісы дзіцячыя і юнацкія
Журналы педагогические – Часопісы педагагічныя
Журналы психологические – Часопісы псіхалагічныя

З

Забывание – Забыванне, забыццё
Зависть – Зайздрасць
Заведующий учебной частью – Загадчык вучэбнай часткі
Заведующая детским садом – Загадчыца дзіцячага сада
Задания учебные – Заданні вучэбныя
Задатки – Задаткі
Задача в обучении – Задача ў навучанні
Закаливание организма – Загартоўванне арганізму
Закрепление знаний, умений, навыков – Замацаванне ведаў, уменняў, звычак
Закрытые учебные заведения – Закрытыя навучальныя ўстановы
Занимательность в обучении – Займальнасць у навучанні
Занятия в детском саду – Заняткі ў дзіцячым садзе
Заочное обучение – Завочнае навучанне
Запоминание – Запамінанне
Запредельное торможение – Загранічнае тармажэнне

Запущенность педагогическая – Запушчанасць педагагічная
Зарядка – Зарадка
Заслуженный мастер профессионально-технического образования – Заслужаны майстар прафесіянальна- тэхнічнай адукацыі
Заслуженный учитель – Заслужаны настаўнік
Заслуженный учитель профессионально-технического образования – Заслужаны настаўнік прафесіянальна - тэхнічнай адукацыі
Застенчивость – Сарамлівасць
Заучивание – Завучванне
Знания – Веды
Зрительная память – Зрокавая памяць

И

Игра – Гульня
Игротека – Гульнятэка
Игрушка – Цацка
Игры детские – Гульні дзіцячыя
Игры - пособия – Гульні- дапаможнікі
Игры спортивные – Гульні спартыўныя
Игры электронные – Гульні электронныя
Игровая деятельность – Гульневая дзейнасць
Идеал – Ідэал
Иждивенчество – Утрыманства
Избалованные дети – Спешчаныя дзеці
Иезуитское воспитание – Езуіцкае выхаванне
Изобразительное искусство – Выяўленчае мастацтва
Изобразительное творчество – Выяўленчая творчасць
Иллюзии – Ілюзіі
Иллюстрации – Ілюстрацыі
Импульсивные действия – Імпульсіўныя дзеянні
Иммунитет – Імунітэт
Индивидуализация обучения – Індывідуалізацыя навучання
Индивидуализм – Індывідуалізм
Индивидуальная психология – Індывідуальная псіхалогія

Индивидуально-бригадное обучение – Індывідуальна-брыгаднае навучанне
Индивидуальное обучение – Індывідуальнае навучанне
Индивидуальное развитие – Індывідуальнае развіццё
Индивидуальность – Індывідуальнасць
Индивидуальный подход – Індывідуальны падыход
Индивидуальная работа с детьми в детском саду – Індывідуальная работа з дзецьмі ў дзіцячым садзе
Индукция – Індукцыя
Инспектор – Інспектар
Инспектирование – Інспектаванне
Инспекция по делам несовершеннолетних – Інспекцыя па справах непаўналетніх
Инициативность – Ініцыятыўнасць
Инстинкт – Інстынкт
Инструктаж – Інструктаж
Интеграция – Інтэграцыя
Интеллектуальные чувства – Інтэлектуальныя пачуцці
Интеллект – Інтэлект
Интеллигентность – Інтэлігентнасць
Интерес – Цікавасць
Интерес в обучении – Цікавасць у навучанні
Интернат школьный – Інтэрнат школьны
Интернациональное воспитание – Інтэрнацыянальнае выхаванне
Интуиция – Інтуіцыя
Инфантилизм – Інфантылізм
Иррадиация нервных процессов – Ірадыяцыя нервовых працэсаў
Исследовательский принцип – Даследчы прынцып
Исследовательский рефлекс – Даследчы рэфлекс
История педагогики – Гісторыя педагогікі

К

Каникулы – Канікулы
Капризы – Капрызы
Картавость – Картавасць
Кибернетика – Кібернетыка
Кинестезические ощущения – Кінестэзічныя адчуванні

Классическое образование – Класічная адукацыя
Классная дама – Класная дама
Классное собрание – Класны сход
Классно- урочная система обучения – Класна - урочная сістэма навучання
Классный надзиратель – Класны наглядчык
Классный наставник – Класны настаўнік
Классный руководитель – Класны кіраўнік
Классы педагогические – Класы педагагічныя
Кожные ощущения – Скураныя адчуванні
Колледж – Каледж

Коллектив детский – Калектыў дзіцячы
Коллектив педагогический – Калектыў педагагічны
Коллективизм – Калектывізм
Коллоквиум – Калёквіум
Колония имени М.Горького – Калонія імя М.Горкага
Коммуна им.Ф.Э.Дзержинского – Камуна імя Ф.Э.Дзяржынскага
Компенсация функций – Кампенсацыя функцый
Комплексная система обучения – Комплексная сістэма навучання
Комплектность школы – Камплектнасць школы
Компьютеризация обучения – Камп'ютэрызацыя навучання
Конкретизация – Канкрэтызацыя
Конкурсы и олимпиады – Конкурсы і алімпіяды
Конспектирование – Канспектаванне
Конструирование – Канструяванне
Контроль – Кантроль
Контрольная письменная работа – Кантрольная пісьмовая работа
Концентрация – Канцэнтрацыя
Конфликт – Канфлікт
Концентризм в обучении – Канцэнтрызм у навучанні
Кругозор – Кругагляд
Кружки ученические – Гурткі вучнёўскія
Кружковая работа – Гуртковая работа
Кукольный театр – Лялечны тэатр

Культура поведения – Культура паводзін
Курсовая работа – Курсавая праца(работа)
Курсы педагогические – Курсы педагагічныя

Л

Лабораторная работа – Лабараторная работа
Лабораторный эксперимент – Лабараторны эксперымент
Ланкастерская система – Ланкастэрская сістэма
Леворукость – Леварукасць
Лекция – Лекцыя
Лень – Лянота
Лечебная физкультура – Лячэбная фізкультура
Лидер – Лідэр
Лицеи – Ліцэі
Личность – Асоба
Личный пример – Асабісты прыклад
Лишение родительских прав – Пазбаўленне бацькоўскіх праў
Ложь детская – Хлусня дзіцячая
Локализация психических функций – Лакалізацыя псіхічных функцый
Лунатизм – Лунацізм
Любовь детская – Каханне дзіцячае,любоў дзіцячая
Любовь юношеская – Каханне юнацкае
Любознательность – Цікаўнасць

М

Максимализм юношеский – Максімалізм юнацкі
Малокомплектная школа – Малакамплектная школа
Мастерские школьные – Майстэрні школьныя
Материнство – Мацярынства
Материальная обеспеченность семьи и воспитание – Матэрыяльная забяспечанасць сям'і і выхаванне
Мастерство педагогическое – Майстэрства педагагічнае
Математические методы исследования – Матэматычныя метады даследавання
Материнская школа во Франции – Мацярынская школа у Францыі

Медико-педагогическая комиссия – Медыка - педагагічная камісія

Медико-педагогическая консультация – Медыка - педагагічная кансультацыя

Меланхолик – Меланхолік

Меланхолия – Меланхолія

Метод – Метад

Метод проектов – Метад праектаў

Методика учебного проекта – Методыка вучэбнага праекта

Методический кабинет – Метадычны кабінет

Методическое объединение – Метадычнае аб'яднанне

Методы обучения – Метады навучання

Мечта – Мара

Мещанство – Мяшчанства

Микроклимат – Мікраклімат

Микрорайон школьный – Мікраранён школьны

Мимика – Міміка

Мимико-жестовая речь – Міміка -жэставая мова

Мировоззрение – Светапогляд

Младенческий возраст – Дзіцячы ўзрост

Младший школьный возраст – Малодшы школьны ўзрост

Моделирование в детском саду – Мадэліраванне ў дзіцячым садзе

Моделирование в школе – Мадэліраванне ў школе

Моделирование в училище – Мадэліраванне ў вучылішчы

Модель – Мадэль

Монитор – Манітор

Морализование – Маралізаванне

Моральные чувства – Маральныя пачуцці

Мотив – Матыў

Моторика ребенка – Маторыка дзіцяці

Моторная память – Маторная памяць

Мужественный – Мужны

Музей школьный – Музей школьны

Музыкальное воспитание – Музычнае выхаванне

Музыкальная школа – Музычная школа

Муляж учебный – Муляж вучэбны

Мышление – Мысленне

Н

Наблюдательность – Назіральнасць

Наблюдение – Назіранне

Навыки – Звычкі

Наглядность в обучении – Нагляднасць у навучанні

Наглядные учебные пособия – Наглядныя вучэбныя дапаможнікі

Наказание – Пакаранне

"Народное просвещение" – " Народная асвета "

Народная педагогика – Народная педагогіка

Народная школа – Народная школа

Народное образование – Народная адукацыя

Народные библиотеки и читальни – Народныя бібліятэкі і чытальні

Народные дома – Народныя дамы

Народные университеты – Народныя універсітэты

Народные чтения – Народныя чытанні

Народный комиссариат просвещения – Народны камісарыят асветы

" Народный учитель " – " Народны настаўнік "

Наследственность и воспитание – Спадчыннасць і выхаванне

Настроение – Настрой

Научное студенческое общество – Навуковае студэнцкае таварыства

Научно-исследовательский институт – Навукова-даследчы інстытут

Научно-практическая конференция – Навукова- практычная канферэнцыя

Научность обучения – Навуковасць навучання

Научные доклады высшей школы – Навуковыя даклады вышэйшай школы

Начальная школа – Пачатковая школа

Неврастения – Неўрастэнія

Неврозы – Неўрозы

Негативизм – Негатывізм

Неделя детской книги – Тыдзень дзіцячай кнігі

Неогуманизм – Неагуманізм

Неотомизм - Неатамізм
Нервная система - Нервовая сістэма
Новое воспитание - Новае выхаванне
Нравственное воспитание - Маральнае выхаванне
Нравственное поведение - Маральныя паводзіны
Нравственное сознание - Маральнае ўсведамленне
Нравственные понятия - Маральныя паняцці
Нравственные чувства - Маральныя пачуцці

О

Обобщение - Абагульненне
Обоняние - Нюх
Образ - Вобраз
Образ художественный - Вобраз мастацкі
Образная память - Вобразная памяць
Образование - Адукацыя
Образцовые школы - Узорныя школы
Обучающие машины - Навучальныя машыны
Обучение - Навучанне
Обучение грамоте - Навучанне грамаце
Обучение и развитие - Навучанне і развіццё
Общего и политехнического образования институт - Агульнай і палітэхнічнай адукацыі інстытут
Общее образование - Агульная адукацыя
Общеобразовательная школа - Агульнаадукацыйная школа
Общественно-полезный труд - Грамадска-карысная праца
Обществоведение - Грамадазнаўства
Объяснение - Тлумачэнне
Объяснительное чтение - Тлумачальнае чытанне
Обязательное обучение - Абавязковае навучанне
Одаренность - Адоранасць, таленавітасць
Одаренные дети - Таленавітыя дзеці
Одежда и обувь детская - Адзенне і абутак дзіцячы
Одиннадцатилетняя школа - Адзінаццацігадовая школа
Одноклассное начальное училище - Аднакласнае пачатковае вучылішча

Однокомплектная школа - Аднакамплектная школа
Однокомплектный детский сад - Аднакамплектны дзіцячы сад
Олигофрения - Алігафрэнія
Олигофренопедагогика - Алігафрэнапедагогіка
Олимпиады - Алімпіяды
Опека и попечительство - Апека і апякунства
Опорная школа - Апорная школа
Оппонент - Апанент
Опрос учащихся - Апытанне вучняў, навучэнцаў
Опыт в педагогике и психологии - Вопыт у педагогіцы і псіхалогіі
Опыт педагогический - Вопыт педагагічны
Опытническая работа - Даследніцкая праца
Опытно- показательные учреждения - Доследна-паказальныя ўстановы
Органические ощущения - Арганічныя адчуванні
Органы чувств - Органы пачуццяў
Ориентировочный рефлекс - Арыенціровачны рэфлекс
Оркестр детский - Аркестр дзіцячы
Орфография - Арфаграфія
Орфоэпия - Арфаэпія
Осанка - Пастава
Освещение детских учреждений - Асвятленне дзіцячых устаноў
Основы наук в школе - Асновы навук у школе
Осязание - Дотык
Отдел народного образования - Аддзел народнай адукацыі
Открытый урок - Адкрыты урок
"Отличник народного просвещения" - " Выдатнік народнай асветы "
Отопление детских учреждений - Ацяпленне дзіцячых устаноў
Отпуск работников просвещения - Адпачынак работнікаў асветы
Отчетность школы - Справаздачнасць школы
Охрана труда несовершеннолетних - Ахова працы непаўналетніх
Оценка успеваемости учащихся - Адзнака паспяховасці навучэнцаў
Ощущение - Адчуванне

П

Память – Памяць
Пантомима – Пантаміма
Парки и городки детские – Паркі і гарадкі дзіцячыя
Пассивность – Пасіўнасць
Патопсихология – Патапсіхалогія
Патофизиология – Патафізіялогія
Патронат – Патранат
Педагог – Педагог
Педагогика – Педагогіка
Педагогические действия – Педагагічныя дзеянні
Педагогика личности – Педагогіка асобы
Педагогика сотрудничества – Педагогіка супрацоўніцтва
Педагогическая практика – Педагагічная практыка
Педагогическая пропаганда – Педагагічная прапаганда
Педагогическая психология – Педагагічная псіхалогія
Педагогические институты – Педагагічныя інстытуты
Педагогические классы – Педагагічныя класы
Педагогические общества – Педагагічныя таварыствы
"Педагогические чтения " – " Педагагічныя чытанні"
Педагогический кабинет – Педагагічны кабінет
Педагогический музей – Педагагічны музей
Педагогический сборник – Педагагічны зборнік
Педагогический совет – Педагагічны савет
Педагогическое образование – Педагагічная адукацыя
Педология – Педалогія
Педоцентризм – Педацэнтрызм
Пение в школе – Спевы ў школе
Первая опытная станция по народному образованию – Першая вопытная станцыя па народнай адукацыі
Первая сигнальная система – Першая сігнальная сістэма
Первобытное общество – Першабытнае грамадства
Перевоспитание – Перавыхаванне
Перемена школьника – Перамена школьніка
Перенос навыков – Перанос звычак
Персонализм – Персаналізм
Печать школьная – Друк школьны

Печать студенческая – Друк студэнцкі
Письменные работы – Пісьмовыя працы,работы
Плавание – Плаванне
План работы школы – План работы школы
План учебный – План вучэбны
Планирование учебной работы учителя – Планаванне вучэбнай працы настаўніка
Плоскостопие – Пласкаступнёвасць(пляскатая ступня)
Поведение – Паводзіны
Повторение в обучении – Паўтарэнне ў навучанні
Повышение квалификации учителей – Павышэнне кваліфікацыі настаўнікаў
Подражание – Перайманне
Подростковый возраст – Падлеткавы ўзрост
Подсознательное – Падсвядомае
Познание – Пазнанне
Политехническое обучение – Політэхнічнае навучанне
Половое воспитание – Палавое выхаванне
Помощь в самообразовании – Дапамога ў самаадукацыі
Понимание – Разуменне
Понятие – Паняцце
Поощрение – Заахвочванне
Порог ощущения – Парог адчування
Последовательный образ – Паслядоўны вобраз
Послушание – Паслушэнства
Поступок – Учынак
Потребность – Патрэбнасць
Похвальная грамота – Пахвальная грамата
Почерк – Почырк
Права и обязанности родителей и детей – Правы і абавязкі бацькоў і дзяцей
Правила учащихся – Правілы навучэнцаў
Прагматизм – Прагматызм
Прагматическая педагогика – Прагматычная педагогіка
Практика – Практыка
Практикум в школе – Практыкум у школе

Практические работы – Практычныя работы
Преддошкольный возраст – Перадцашкольны ўзрост
Предмет учебный – Прадмет вучэбны
Предметные кружки – Прадметныя гурткі
Представление – Прадстаўленне
Преемственность – Пераемнасць
Преподаватель – Выкладчык
Преступность детская – Злачыннасць дзіцячая
Привычка – Звычка
Прием детей в школу – Прыём дзяцей у школу
Приемники-распределители детские – Прыёмнік-размеркавальнік дзіцячы
Прикладная психология – Прыкладная псіхалогія
Принуждение – Прымушэнне
Припоминание – Прыпамінанне
Природоведение – Прыродазнаўства
Природосообразности принцип – Прыродаадпаведнасці прынцып
Пришкольный участок – Прышкольны участак
Приют детский – Прытулак, прыстанак дзіцячы
Проверка знаний, умений, навыков – Праверка ведаў, уменняў, звычак
Программа воспитательной работы – Праграма выхаваўчай работы
Программа учебная – Праграма вучэбная

Производственная практика – Вытворчая практыка
Производственное обучение – Вытворчае навучанне
Профессиональная ориентация – Прафесійная арыентацыя
Профессиональная подготовка – Прафесійная падрыхтоўка
Профессиональное образование – Прафесійная адукацыя
Профессионально-технические училища – Прафесійна-тэхнічныя вучылішча
Профессионально- техническое образование – Прафесійна-тэхнічная адукацыя
Прочность усвоения знаний – Трываласць засваення ведаў

Психика – Псіхіка
Психогигиена – Псіхагігіена
Психология воспитателя – Псіхалогія выхавацеля
Психология искусства – Псіхалогія мастацтва
Психология обучения – Псіхалогія навучання
Психология подростка – Псіхалогія падлетка
Психология ребенка – Псіхалогія дзіцяці
Психология труда – Псіхалогія працы
Психология юности – Псіхалогія юнацтва

Р

" Работник просвещения " – "Работнік асветы "
Работоспособность – Працаздольнасць
Радиовещание – Радыёвяшчанне
Развитие – Развіццё
Развитие речи – Развіццё мовы
Раздаточный материал – Раздатачны матэрыял
Ранний детский возраст – Ранні дзіцячы ўзрост
Расписание учебных занятий – Расклад вучэбных заняткаў
Рассеянность – Рассеянасць, няўважлівасць
Рассказ учителя – Расказ настаўніка
Рассуждение – Разважанне
Растормаживание – Растармажванне
Реакция – Рэакцыя
Режим дня – Рэжым дня
Режим дошкольного учреждения – Рэжым дашкольнай установы
Режим школьный – Рэжым школьны
Рельефное рисование (черчение) – Рэльефнае рысаванне (чарчэнне)
Рельефный шрифт – Рэльефны шрыфт
Ремесленное училище – Рамеснае вучылішча
Репродуктивное воображение – Рэпрадуктыўнае ўяўленне
Реферат – Рэферат
Реформы школьные – Рэформы школьныя
Речевая артикуляция – Моўная артыкуляцыя
Речевой аппарат – Моўны апарат
Речевой слух – Моўны слых

Речь – Мова
Рисование – Маляванне
Рисунок – Малюнак
Ритмика – Рытміка
Родительские собрания – Бацькоўскі сход
Родительский комитет – Бацькоўскі камітэт
Родной язык – Родная мова

С

Самовнушение – Самаўнушэнне
Самовоспитание – Самавыхаванне
Самодельные игрушки – Самаробныя цацкі
Самодеятельность художественная Самадзейнасць мастацкая
Самодеятельный детский театр Самадзейны дзіцячы тэатр
Самонаблюдение – Саманазіранне
Самообладание – Самавалоданне
Самообразование – Самаадукацыя
Самообслуживание – Самаабслугоўванне
Самосознание – Самасвядомасць
Самостоятельная работа учащихся – Самастойная праца навучэнцаў
Самостоятельность – Самастойнасць
Самоуправление детское – Самакіраванне дзіцячае
Санаторий детский – Санаторый дзіцячы
Санаторно-лесная школа – Санаторна-лясная школа
Санитарное просвещение – Санітарная асвета
Санитарный режим – Санітарны рэжым
Сборник приказов и инструкций Министерства просвещения – Зборнік загадаў і інструкцый Міністэрства асветы
Светоощущение – Светаадчуванне
Свободное воспитание – Свабоднае выхаванне
Связь теории и практики – Сувязь тэорыі з практыкай
Сельскохозяйственное образование Сельскагаспадарчая адукацыя
Семейное воспитание – Сямейнае выхаванне

Семинар – Семінар
"Семья и школа" – "Сям'я і школа"
Сенсибилизация органов чувств – Сенсібілізацыя органаў пачуццяў
Сенсорное воспитание – Сенсорнае выхаванне
Серебряная медаль – Сярэбраны медаль
Сигматизм – Сігматызм
Сигнальные системы – Сігнальныя сістэмы
Символика – Сімволіка
Симпатия – Сімпатыя
Синтез – Сінтэз
Систематизация – Сістэматызацыя
Систематичность и последовательность – Сістэматычнасць і паслядоўнасць
Скаутизм – Скаўтызм
Склонность – Нахільнасць
Слабовидение – Слабабачанне
Слабоумие – Прыдуркаватасць
Слепоглухонемота – Слепаглуханемата
Слепота – Слепата
Словарная работа – Слоўнікавая работа
Словесно-логическая память – Славесна-лагічная памяць
Слово – Слова
Слух – Слых
Слуховая память – Слыхавая памяць
Слуховые аппараты – Слыхавыя апараты
" Смена " – " Змена "
Смета – Каштарыс
Собрания учащихся – Сход навучэнцаў
Совет по народному образованию Савет па народнай адукацыі
Совместное обучение – Сумеснае навучанне
Соединение обучения с производительным трудом – Спалучэнне навучання з прадукцыйнай працай
Сознание – Свядомасць
Сознательность и активность – Свядомасць і актыўнасць
Соревнование – Спаборніцтва

Сосредоточенность – Сканцэнтраванасць
Социальная педагогика – Сацыяльная педагогіка
Социальная психология – Сацыяльная псіхалогія
Сочинение – Сачыненне
Спартакиада школьная – Спартакіяда школьная
Спартанское воспитание – Спартанскае выхаванне
Специальная педагогика – Спецыяльная педагогіка
Специальное образование – Спецыяльная адукацыя
Специальные предметы – Спецыяльныя прадметы
Специальные профессионально-педагогические училища – Спецыяльныя прафесійна-тэхнічныя вучылішча
Спорт детский – Спорт дзіцячы
Спортивная площадка – Спартыўная пляцоўка
Спортивный зал – Спартыўная зала
Способность – Здольнасць
Сравнение – Параўнанне
Сравнительная педагогика – Параўнальная педагогіка
Среда и воспитание – Асяроддзе і выхаванне
Среднее образование – Сярэдняя адукацыя
Среднее специальное образование – Сярэдняя спецыяльная адукацыя
Средние специальные учебные заведения – Сярэднія спецыяльныя навучальныя ўстановы
Средний школьный возраст – Сярэдні школьны ўзрост
Средняя общеобразовательная трудовая политехническая школа – Сярэдняя агульнаадукацыйная палітэхнічная школа
Средняя школа – Сярэдняя школа
Станция юных натуралистов – Станцыя юных натуралістаў
Староста – Стараста
Старший научный сотрудник – Старшы навуковы супрацоўнік
Старший преподаватель – Старшы выкладчык
Старший школьный возраст – Старэйшы школьны ўзрост
Старший дошкольный возраст – Старэйшы дашкольны ўзрост
Статистика по народному образованию – Статыстыка па народнай адукацыі
Статистический метод – Статыстычны метад

Статические ощущения – Статычныя адчуванні
Стенная газета – Насценная газета
Стереоскоп – Стэрэаскоп
Стилистика – Стылістыка
Стипендия – Стыпендыя
Страх – Страх
Студенческие организации – Студэнцкія арганізацыі
Студенческий билет – Студэнцкі білет
Стыд – Сорам
Суждение – Меркаванне
Съезды педагогические и по народному образованию – З'езды педагагічныя і па народнай адукацыі

Т

Табель учета успеваемости – Табель уліку паспяховасці
Такт педагогический – Такт педагагічны
Талант – Талент
Творчество – Творчасць
Театральное образование – Тэатральная адукацыя
Театральные институты – Тэатральныя інстытуты
Телевидение – Тэлебачанне
Тембр звука – Тэмбр гуку
Темперамент – Тэмперамент
Теория – Тэорыя
Теория информации – Тэорыя інфармацыі
Теория познания – Тэорыя пазнання
Тест – Тэст
Техника педагогическая – Тэхніка педагагічная
Технические средства – Тэхнічныя сродкі
Техническое образование – Тэхнічная адукацыя
Техническое творчество детей – Тэхнічная творчасць дзяцей
Типы высшей нервной деятельности – Тыпы вышэйшай нервовай дзейнасці
Торможение – Тармажэнне
Требование – Патрабаванне
Трудовая школа – Працоўная школа

Трудовое воспитание – Працоўнае выхаванне
Трудовое обучение – Працоўнае навучанне
Трудовой метод обучения – Працоўны метад навучання
Трудовые колонии – Працоўныя калоніі
Тугоухость Тугавухасць
Туризм – Турызм

У

Убеждение – Перакананне
Уголовная ответственность за преступления против детей – Крымінальная адказнасць за злачынствы супраць дзяцей
Уголовная ответственность несовершеннолетних – Крымінальная адказнасць непаўнагалетніх
Уголок живой природы – Куток жывой прыроды
Узнавание – Пазнаванне
Ум – Розум
Умелые руки – Умелыя рукі
Умение – Уменне
Умозаключать – Рабіць вывад, выснова
Умственная отсталость – Разумовая адсталасць
Умственное воспитание – Разумовае выхаванне
Университет – Універсітэт
Университетское образование – Універсітэцкая адукацыя
Университет культуры – Універсітэт культуры
Упражнение – Практыкаванне
Упрямство – Упартасць
Уровень образования – Узровень адукацыі
Урок – Урок
Урочно - классная система – Урочна-класная сістэма
Усвоение знаний – Засваенне ведаў
Усилие волевое – Намаганне волі
Условное торможение – Умоўнае тармажэнне
Условный рефлекс – Умоўны рэфлекс
Успеваемость – Паспяховасць
Устав высшего учебного заведения – Статут вышэйшай навучальнай установы

Устав специального учебного заведения – Статут спецыяльнай вучэбнай установы
Уставы – Статуты
Усталость – Стомленасць
Установка – Устаноўка, вызначэнне
Усыновление – Усынаўленне
Утомление – Стомленасць
Утренник – Ранішнік
Учебная практика – Вучэбная практыка
Учебная программа – Вучэбная праграма
Учебная четверть – Вучэбная чвэрць
Учебник – Падручнік
Учебное оборудование – Вучэбнае абсталяванне
Учебно-консультационный пункт – Вучэбна-кансультацыйны пункт
Учебно-методический совет – Вучэбна-метадычны савет
Учебно-опытное хозяйство – Вучэбна- вопытная гаспадарка
Учебно-опытный участок – Вучэбна-вопытны участак
Учебно-педагогические издательства – Вучэбна - педагагічныя выдавецтвы
Учебно- производственная ученическая бригада – Вучэбна- вытворчая вучнёўская брыгада
Учебно-производственные мастерские – Вучэбна-вытворчыя майстэрні
Учебно- производственный участок – Вучэбна-вытворчы участак
Учебный год – Вучэбны год
Учебные мастерские – Вучэбныя майстэрні
Учебные пособия – Вучэбныя дапаможнікі
Учебный день – Вучэбны дзень
Учебный округ – Вучэбная акруга
Учебный план – Вучэбны план
Учебный процесс – Вучэбны працэс
Учение – Вучэнне
Ученическая производственная бригада – Вучнёўская вытворчая брыгада
Ученический комитет – Вучнёўскі камітэт

Ученическое собрание – Вучнёўскі сход
Ученый совет – Вучоны савет
Учет знаний учащихся – Улік ведаў вучняў
Училища педагогические – Вучылішчы педагагічныя
Училищный комитет – Вучылішчны камітэт
Училищный совет – Вучылішчны савет
Учитель – Настаўнік
Учительская газета – Настаўніцкая газета
Учительская гимназия – Настаўніцкая гімназія
Учительская конференция – Настаўніцкая канферэнцыя
Учительская семинария – Настаўніцкая семінарыя
Учительские институты – Настаўніцкія інстытуты
Учительские курсы – Настаўніцкія курсы
Учительские школы – Настаўніцкія школы
Учебно-педагогическое издательство – Вучэбна-педагагічнае выдавецтва

Ф

Фабрично-заводская семилетка – Фабрычна-завадская сямігодка
Факультативные занятия – Факультатыўныя заняткі
Факультативный курс – Факультатыўны курс
Факультет – Факультэт
Фантазия – Фантазія
Феноменальная память – Фенаменальная памяць
Физическая культура – Фізічная культура
Физического воспитания и школьной гигиены институт – Фізічнага выхавання і школьнай гігіены інстытут
Физическое воспитание – Фізічнае выхаванне
Физическое образование – Фізічная адукацыя
Физической культуры институт – Фізічнай культуры інстытут
Физкультура в школе – Фізкультура ў школе
Физкультурное образование – Фізкультурная адукацыя
Физкультурно-спортивные секции и команды – Фізкультурна-спартыўныя секцыі і каманды
Филантропизм – Філантрапізм
Филологическое образование – Філалагічная адукацыя

Флегматик – Флегматык
Фонотека школьная – Фанатэка школьная
Формализм – Фармалізм
Фото и кинокружки – Фота і кінагурткі

Х

Характер – Характар
Химический кружок – Хімічны гурток
Холерик – Халерык
Хор детский – Хор дзіцячы
Хрестоматия – Хрэстаматыя
Хроматические цвета – Храматычныя колеры
Художественная самодеятельность детей – Дзіцячая мастацкая самадзейнасць
Художественное образование – Мастацкая адукацыя
Художественно-промышленные училища – Мастацка-прамысловыя вучылішчы
Художественно-ремесленные училища – Мастацка-рамесныя вучылішча
Художественные институты – Мастацкія інстытуты

Ц

Цветоощущение – Колераадчуванне
Центральная нервная система – Цэнтральная нервовая сістэма
Центральная педагогическая лаборатория – Цэнтральная педагагічная лабараторыя

Ч

Чертеж – Чарцёж
Черчение – Чарчэнне
Чистописание – Чыстапісанне
Член-корреспондент – Член-карэспандэнт
Чтение детское – Чытанне дзіцячае
Чтение с губ – Чытанне з губ
Чувственный мир в картинках – Пачуццёвы мір у малюнках
Чувственный тон – Пачуццёвы тон

Чувствительность	– Чуллівасць
Чувство	– Пачуццё

Ш

Шефство	– Шэфства
Шизофрения	– Шызафрэнія
Школа	– Школа
Школа взрослых	– Школа дарослых
Школа государственная	– Школа дзяржаўная
Школа для глухих	– Школа для глухіх
Школа для детей с нарушением движений	– Школа для дзяцей з парушэннямі руху
Школа для детей с тяжелыми нарушениями речи	– Школа для дзяцей з цяжкімі парушэннямі мовы
Школа для слабовидящих	– Школа для дзяцей з парушэннем зроку
Школа для слабослышащих и поздно оглохших	– Школа для дзяцей з парушэннем слыху
Школа для слепых	– Школа для сляпых
Школа для умственно отсталых детей	– Школа для разумова адсталых дзяцей
Школа и производство	– Школа і вытворчасць
Школа передового опыта	– Школа перадавога вопыту
Школа рабочей молодежи	– Школа рабочай моладзі
Школа с продленным днем	– Школа падоўжанага дня
Школа сельской молодежи	– Школа сельскай моладзі
Школа - интернат	– Школа- інтэрнат
Школоведение	– Школакіраванне
Школа с особым режимом	– Школа з асобым рэжымам
Школьная сеть	– Школьная сетка
Школьный рабочий кабинет	– Школьны вучэбны кабінет

Э

Эвристическая беседа	– Эўрыстычная гутарка
Эгоизм	– Эгаізм
Эгоцентризм	– Эгацэнтрызм
Экзамены	– Экзамены
Экзистенциализм	– Экзістэнцыялізм
Экономика образования	– Эканоміка адукацыі
Экономическое образование	– Эканамічная адукацыя

Экскурсии	– Экскурсіі
Экскурсионно-туристская станция	– Экскурсійна-турыстычная станцыя
Экспедиция	– Экспедыцыя
Эксперимент педагогический	– Эксперымент педагагічны
Экспериментальная педагогика	– Эксперыментальная педагогіка
Эксперимент	– Эксперымент
Эмоциональная память	– Эмацыянальная памяць
Эмоция	– Эмоцыя
Энциклопедии детские и юношеские	– Энцыклапедыі дзіцячыя і юнацкія
Энциклопедии и словари педагогические	– Энцыклапедыі і слоўнікі педагагічныя
Эпидиаскоп	– Эпідыяскоп
Эстетические чувства	– Эстэтычныя пачуцці
Эстетическое воспитание	– Эстэтычнае выхаванне
Этика	– Этыка
Этическая беседа	– Этычная гутарка

Ю

Юннатские кружки	– Юннатаўскія гурткі
Юношеский возраст	– Юнацкі ўзрост

Я

Ясли детские	– Яслі дзіцячыя
Ясли - сады детские	– Яслі- сады дзіцячыя

Вучэбнае выданне

Руска-беларускі слоўнік педагагічных тэрмінаў

Складальнікі: Ярмаловіч Марына Арцёмаўна
Кабіцына Іраіда Іванаўна

Падпісана ў друк 04.03.92 Фармат 60х84 I/I6. Папера друк. № 2. Афсетны друк. Ум. друк. арк. 2,I3 (I,98). Ул.-выд. арк. I,8. Тыраж I00 экз. Заказ 225. Цана 60 к.

Ратапрынт МДПІ імя А.М.Горкага. 220809
г. Мінск, вул. Савецкая, I8.

